

Tiyatro

Gönderen : Aktrist - 07/11/2007 20:59

Merhaba ;

Ben Özge.Tiyatro uđruna savađ veren miLyonLarca insandan sadece biriyim.burdan yardıml isteyen,bu konuda zorlanan arkadaşlara bütün bildiklerimi aktarabileceđime ve beraber birpeyler yapabileceđimize inanıyorum.buraya sýk sýk yazýcam tiyat bilgileri ve tavsiye kitaplarda bulunucam.Kültür ve sanat açýsýndan faydalanabileceđinizi umuyorum.
SevgiyLe ve sanatLA kaLýn... ;)

Cvp:Tiyatro

Gönderen : tansu - 07/11/2007 21:57

Evet sanatla uđraþmak ülkemizde gerçekten çok zor, bu dallarla uđraþan arkadaşların ilgili konularda bir birlerine destek vermesi ve paylaþýmında olması gerçekten çok güzel ! Çekilen bu zorlukların zamaný geldiğinde büyük başarılar olarak insalara sergilenmesini umuyorum.

Cvp:Tiyatro

Gönderen : erhan_41 - 10/11/2007 09:56

özge sana bu konularda başarılar ve kolaylıklar diliyorum

Tiyatro SiteLeri

Gönderen : Aktrist - 11/11/2007 18:25

aradýđnýzý buLabiLeceđiniz beLLi Tiyatro SiteLeri;

<http://www.tiyatrokeyfi.com/>

<http://www.tiyatrom.com/>

<http://www.tiyatrotarihi.com/>

<http://www.tiyatro.net/>

Bertolt Brecht

Gönderen : Aktrist - 11/11/2007 18:31

Bertolt Brecht, kısaca Bert Brecht (asýl adı Eugen Berthold Friedrich Brecht) (10ubat 1898, Augsburg - 14Ađustos 1956 Berlin), Alman þair, oyun yazarý, tiyatro yönetmenidir. Epik tiyatro görüþüyle geleneksel tiyatronun sunduđu illüzyonu kıran ve tiyatroyu sosyal ve ideolojik bir foruma dönüþtürmüþ sosyalist tiyatro devrimcisidir.Bertolt Brecht Bavyera nýn Ausburg kentinde dođdu. Yetenekli bir þair olan Brecht ilk þairlerini 1913 te okul gazetesinde yayımladı. 1 sene sonra da yerel gazetede yazıları çıkmaya başladı. Asýl ilgisi edebiyat ve tiyatro olmasına rağmen bir süre tıp eğitimi aldı. Birinci Dünya Savaşýnda askere alýn hastanede görev yaptı. Savaşın son yılında Ölü Askerin Öyküsü adlı bir þair yazdı. Bu þiri yıllar sonra, Naziler tarafından su yurttaplıđından atýlmasına sebep oldu. 1919'da þair çalışmalarý yođun geçti ve þairlerini Die Hauspostille kitabýnda topladı. Tiyatroya olan ilgisi sürdüđünden 1924'de Berlin'e gitti. Carl Zuckmayer, Max Reinhardt ve Helena Weigel gibi dönemin ünlü sanatçýlarıyla tanýparak birlikte çalışmada olanagý buldu. Daha sonra Helena Weigel ile evlendi. Bu sırada Brecht'in oyunlarının çođunda Weigel baş roldeydi. Brecht'in tiyatro yapamýndaki yeni adýmý Tiyatro yönetmeni Erwin Piscator ve besteci Kurt Weill ile tanýþtıktan sonra oldu. Adam Adamdır adlı oyunu epik tiyatro anlayışının ilk denemesiydi. Epik tiyatro öğretici/düþünmeyi sađ tiyatro anlayışýdır. Bu anlayışa göre bir tiyatro oyunundaki olaylar dramatik bir biçimde canlandırılarak seyircinin sahnedeki olay kendisini özdeþletirmesini sađlamak yerine izleyiciye olayın dýþýnda olduđu fark ettirilerek oyaþanan olay üzerine düþünmesi ve þekilde oyun izlerken öğrenmesini sađlamak gereklidir. Bu etkiye ise yabancılaştýrma efekti adı verilir. Aristotelesçi tiyatrodaki dramatik canlandırma ile seyircinin sahnedeki kişiler ile özdeþleşmesi ve oyun sonunda yapadýđý arınma (katharsis) bu anlayış eleptirdiđi önemli noktalardan biridir. Epik tiyatronun amacý düþündürmek izleyicinin aklını kullanarak bir karara varmasını ve

harekete geçmesini sağlamaktır.

Brecht fırsat eşitliğinden, dünyanın değişmesinden ve adaletli bir düzenin kurulmasından yanaydı. Marxist dünya görüşü doğrudan böylesine bir dönüşümün gerçekleşeceğine inanıyordu. Ona göre Tiyatro bu amaca ulaşmak için etkili araçlardan biriydi. Bu sırada kendisinin yazdığı ve Kurt Weill'in müziklerini bestelediği dünya çapında ün kazanacak olan Mahagonny ve Üç Kurupluk Opera müzikalleri sahneye koydu. Brecht'in Almanya'da çalışmaya olanağı Nazilerin yönetime gelmesiyle ortadan kalktı. Ve Brecht 1933 yılında Almanya'yı terk etti. İlk önce İsviçre'ye daha sonra Danimarka'ya gitti. Burada 1933 yılına kadar kaldı ve Tak Tik , Hitler Rejiminin Korku ve Sefaleti , Cesaret Ana ve Çocukları gibi her biri birer baş yapıt olan oyunlarını yazdı. 1939 yılında Danimarka'nın Nazi tehdidi altına girmesiyle önce Finlandiya'ya sonra da 1941 yılında ABD'ye gitti. Brecht'in oyunlarından bazıları da İngilizceye çevrilerek ABD'de sahnelendi. Fakat oyunları ABD'de fazla ilgi görmedi. 1947'de ABD'de esen soğuk savaş rüzgarı ,Brecht'in Amerika'ya Karşı Etkinlikleri Soruşturması Komisyonunca sorguya çekilmesine neden oldu. Brecht bu sorgulamalarda dünya görüşüne ilişkin suçlamalara karşı çıktı. Bundan sonra ABD'de barınmayacağına anladı. Brecht daha Demokratik Cumhuriyeti Yöneticilerinin çağrısı üzerine Doğu Berlin'e yerleşti ve 1948'de içlerinde eşi Helena Weigel'in de bulunduğu arkadaşlarıyla Berliner Ensemble adlı tiyatro topluluğunu kurdu. Bu tiyatro topluluğu kuramsal çalışmaları ve sahnelendiği çok sayıda oyunlarıyla dünya çapında ün kazandı. Bertolt Brecht 1956 ilkbaharında hastalandı ve kısa bir süre sonra Berlin'de öldü. Brecht'in tiyatro ve estetik üzerine kuramsal kitapları da yazmıştır. Aristotelesçi olarak adlandırıldığı tiyatroyun katharsis (arınma) anlayışını eleştirmiştir.

BERTOLT BRECHT HAYATI, OYUNLARI, TİYATRO ANLAYIŞI VE TÜRK TİYATROSUNA ETKİLERİ

"Bertolt Brecht : 1898-1956 yılları arasında yaşamış, tiyatroyun işlevini politize eden bir estetiğin, Epik tiyatroyun kurucusu, oyun yazarı, yönetmen ve şair. " Herhangi bir tiyatro ansiklopedisinde Brecht hakkında karşımıza çıkabilecek bilgiler bu şekilde özetlenebilir. Brecht anlayışında akla ilk gelen Epik Tiyatro kavramı ve bu kavramla ilişkili bir takım tanımlamalardır : özdeşleştirme yerine, yabancılaştırma; duygu yerine, akıl ; büyüleyen yerine , anlatan bir tiyatro. . .

Epik Tiyatroyun sınırları en belirsiz, en kaba tanımını böyledir : "İnsanların toplu eylemlerinin -savap, çykar kavgaları, tarihsel olayları- çağdaş sorunlar-örneklendirildiği ve tartışıldığı tiyatro. " Bu tiyatro anlayışında Yabancılaştırma biricik köpüldür ve tiyatroyun rejisi, dekor, müzik vb. bütün öğelerine nüfuz etmelidir.

Brecht Yabancılaştırma kavramını ilk kez 1936'da yazdığı "Çin Oyununda Yabancılaştırma Etkileri" adlı yazısında kullanmış. Tanımlama ise böyledir : "Anlaşılmayı amaçlanan olgunun, alışıldık bildik olandan soyutlanarak, şairane, beklenilmedik olanı" Böylece seyirci oyunu izlediği bilincini yitirmeden sahnede gösterilenler üzerine düşünme olanağını bulur.

Toplumsal kavgaların ve dönüşümlerin çok ani yapıldığı, gündelik hayata da, sanata da doğrudan etkide bulunduğu bir dönem ve yazmış olan Brecht; tiyatro anlayışını sürekli gözden geçirmek zorundadır. Tiyatro yapmasının köpülları sürekli değişmektedir. farklı tarihlerde yazılmış iki yazısının okuduğumuzda, iki ayrı yazarın polemikleriyle karşılaşılıyor gibiyizdir. Yani, Brecht, Brecht'i yadsıyacaktı. Dolayısıyla; Brecht'in oyun yazarlığı ve tiyatro anlayışı üzerine çalışılırken referans alınması gereken noktaları ve yazılarından çok oyunları olmalıdır.

Brecht'in oyunlarından

Adam Adamdır

Cesaret Ana ve Çocukları

Kafkas Tebeşir Dairesi

Sezuan'ın İyi İnsanı

Önem

Puntilla Ağa ve Uğruş Matti

Galilei'nin Yaşamı

Türk Tiyatrosundan örnekler

Zengin Mutfağı, Asiye Nasıf Kurtulur, (Vasıf Öngören)

Bir Ölümün Toplumsal Anatomisi, (Oktay Arayıcı)

Ayak Bacak Fabrikası, (Sermet Çağan) <http://www.kapidag.com/sys/images/fbfiles/images/brecht.jpg>

epik tiyatro

Gönderen : Aktrist - 11/11/2007 18:34

Epik tiyatro, siyasal amaçlı bir tiyatro düşüncesidir. Bertolt Brecht in doğrudan Marksizm-Leninizm etkilenimiyle oluştuğu ve seslendiği seyirci kitlelerini de emekçi sınıfı olarak belirlemiş bir kuramdır. Teoride ve pratikte Marksizmin felsefi, siyasal ve ekonomik tahlillerini tiyatro sahnesine yansıtmaya çalışır. Brecht tarafından bilim çağının tiyatrosu olarak değerlendirilen epik tiyatro, kapitalizm ve sınıfı toplum eleştirisi yapar; oyunlar bir devrimin gerekliliğini çoğu kez doğrudan ifade etmese bile, varoluş sistemin olumsuzlanması yoluyla, seyircisini başka alternatifler üzerine düşünmeye çağırma iddiasındadır.

Yıpte yazarın seyircisini sokmayı arzuladığı bu aktif eleştirel tutum, Brecht tarafından ilk kez 1927 yılında kullanılan epik tiyatro niteliğinde karşıldığını bulur. Brecht canlandıran, taklit eden, seyirciyi yanılsamaya sokan gerçekçi tiyatro düşüncesinin karşıtı olarak epik tiyatroyun, yanılsamacı yönü yokedilmiş, anlatımcı bir tiyatro olmasının hedefler. Brecht e göre, görünenin ardındaki

göstermek, burjuva gerçekçiliğiyle ve bütünlüklü bir tiyatro algısıyla mümkün değildir. Tam tersine bu algıyı kıracak, seyirciyi de neden-sonuç ilişkisinin cenderesinden kurtaracak ve böylece yanılısamayı kıracak bir tiyatroya ihtiyaç vardır. Yazarın siyasal amaçlı tiyatrosunu Piscator unkinden ayıran, seyirciyi üstlenmeye çağırdığı bu aktif tutumdur. Epik tiyatro seyirciye bir gözlemci yapar, ondan yargıya varmasını ister. Yazar bunu sağlamak için çeşitli araçlar kullanır. Oyunlar episodik olarak bölümlenmiştir ve bu episodlar arasındaki neden sonuç bağı olabildiğince gevşek tutulur. Hatta Brecht episodların başına açık parkılar ve notlar koyar; bu yolla merak ödesi olabildiğince yok edilir. Seyircinin oyuna olan mesafesini koruyabilmesi için tarihselleştirme kullanmak da yazarın bir diğer yöntemidir. Tarihselleştirme kullanılarak, oyunlarının geçmiş bir zamanda ve/ya da başka bir toplumda geçer. Bunu yaparken Brecht in endişesi, şimdiki zamanda ve şimdiki toplumda geçen bir oyunun seyircinin özdeşlik kurmasına yol açarak, aktif eleştirel tutumunu kaybetmesine yol açacaktır. Brecht in kullandığı araçlar arasında en bilineni yabancılaştırma efektidir ve en genel anlamıyla, sahnedekinin bir oyun olduğunu seyirciye hatırlatılması amacıyla yapılır. Böylece seyircinin oyuna kapılması, akla dayanan eleştirel tutumunu bırakarak duygularla kapılması engellenecektir. Episodik anlatım ve tarihselleştirme gibi araçların yöneldiği amaca hizmet eden yabancılaştırma, oyunun tüm yapısından bağımsız olarak dününümez. Althusser e göre Brecht in yabancılaştırması, diyalektik materyalizm felsefesinden doğrudan ilkökildir. İnsan, olayları ve toplumu bitmiş, tamamlanmış olarak almaz. Somut durumların irdelenmesine yardımcı Brecht, hiç düşünmeden öylece zaten anlatılıyor sanılan bir şey, özellikle anlatılmaz duruma bile getirilebilir. Ama bir kopullama sonunda gerçekten anlatılmasını sağlamak adına der. Bu Althusser e göre diyalektik bir bakıştır: Bildiğini sanan seyircinin yabancılaştırmayla gerçek bilgiye ulaşmasını sağlamak. Walter Benjamin yazılarında Brecht'in gestus kavramından söz eder. Bu kavram oyun metinlerine ilişkin olmaktan çok, gösterimsel anlam taşır. Daha çok Brechtien Oyunculuk altında incelenebilecek bu kavramın temel mantığı, sahnedeki oyun kipişinin sınıfsal konumunu belli edecek bir yüz ya da beden tavrıdır. Örneğin oyun kipişinin yerleri nasıl süpürdüğü bir gestus. Yerleri her zaman süpürmeye alışkın olan bir hizmetçinin tavrıyla bir prensesin yerleri süpürmek zorunda kaldığında gösterecek onların sınıfsal farklılıklarını ortaya koymak için bir araç olacaktır. Brecht Küçük Organon unda, tiyatronun eğlendirici yönünü ne kadar önemli bulduğunu da anlatır. Ancak bunu burjuva tiyatrosuna eğer önce anlayışını eleştirerek yapar. Epik Tiyatro'nun ulaşmaya çalıştığı seyircinin kandırılmadan değil, öğrenmekten, bilme çözümlenmekten zevk alan bir seyirci olduğunu söyler.

Geleneksel Türk Tiyatrosu

Gönderen : Aktrist - 11/11/2007 18:35

GELENEKSEL TÜRK TİYATROSU

Geleneksel Türk tiyatrosu seyirlik, köy oyunları ve halk tiyatrosu geleneğini içerecek bir biçimde, hem sözsüz, hem de söze dayanan dramatik nitelikli oyunlar için kullanılmaktadır. Seyirlik köy oyunları eski Ön Asya uygarlıklarının bolluk törenleri ile Anadolu'ya göç etmiş Türklerin atalarının kültüründe yer alan paman törenlerinin birleşiminden oluşmuştur. Seyirlik köy oyunları gene paman kültüründen izler taşıyan köy kuklası'nda bugün varlığını sürdürmektedir. İki kültürünün ürünü olan taziye geleneği kesimde muharrem törenlerinde anlatı düzeyinde görülür.

Daha çok kentsel kesimde gelişmiş olan halk tiyatrosu geleneği içinde söze dayalı türlerin başında meddah, kukla, Karagöz ve Ortaoyunu yer almaktadır. Doğu kökenli çok eski tür olan Türk kuklası Avrupa kukla sanatının etkisi altında da kalarak gelişimi yüzyılların sonuna değin sürdürmüştür.

Geleneksel Türk tiyatrosunun gerek kırsal, gerekse kentsel kesimde görülen türlerinin ortak özelliklerinin başında, yazılı bir metne değil doğaçlamaya dayanması ve belirli bir tiyatro yapısı ya da sahne gerektirmesi gelir. Parkı, dans, söz oyunları ve taklit geleneksel Türk tiyatrosunun vazgeçilmez öğeleridir. Geleneksel Türk tiyatrosu, 19. yüzyılın gerçekçi benzetme Avrupa tiyatrosunda yansıyan "kapalı biçim" anlayışının tam tersine, "açık biçim" özellikleri gösterir. Geleneksel Türk tiyatrosunun temel güldürüdür. Geleneksel Türk tiyatrosunda oyun kipişikleri tip düzeyindedir, karakter boyutuna ulaşmaz. Bu tiyatronun bir başka özelliği de sürekli bir sergileme düzenine bağlı olmayıp bayram, düğün, sünnet vb. çeşitli toplumsal olaylar içinde yer almasıdır.

Meddahlık Türklere Orta Asya'dan bu yana var olan hikaye anlatma geleneğinin İslam kültüründeki benzer gelenekle birleşmesiyle gelişmiş, son biçimini 16. yüzyılda kahvehanelerin açılmasıyla almıştır. Türk halk tiyatrosu geleneğinin en önemli olan Karagöz ve ortaoyunu ise özellikle büyük kentlerde yaygınlaşmıştır. Karagöz yüzyıllar boyunca Osmanlı Devleti'nin egemenliği altında kalan Avrupa topraklarında da etkili bir tür olarak var olmuştur. Bugün kullanılan adıyla kayıtlara ilk kez 1834'te geçmiştir olan Ortaoyunu, halk tiyatrosunun en gelişmiş türüdür. Karagöz, kukla, meddah oyunları başta yerli seyirlik öğelerin bir bileşimi sayılabilecek ortaoyununun daha önceki yüzyıllarda da kol oyunu, meydan oyunu, taklit oyunu, yeni dünya oyunu gibi adlar altında var olduğu bilinir. Ortaoyunu ile Rönesans dönemi İtalyan halk tiyatrosu commedia dell'arte arasındaki hem adlarına, hem de yapılarına ilişkin benzerlik ise bütün araştırmacılarca kabul edilmektedir. 19. yüzyılın sonlarıyla 20. yüzyılın başları arasında yaşanan ortaoyunu, Tanzimat'ta benimsenmeye başlayan Batı modelindeki tiyatro ile uzun süre yarışmış, Cumhuriyet'ten sonraysa öbür geleneksel türlerle birlikte silinmeye yüz tutmuştur.

Meddahlık ve pandomim

Gönderen : Aktrist - 11/11/2007 18:40

MEDDAHLIK ; Hikâye anlatma beklinde icra edilen meddahlık bir taklit sanatıdır. Perdesi, sahnesi, dekoru, kostümü tek bir sanatkârın eseri olan bir temaya, yani gösteri türüdür. Meddah bir sandalyeye oturarak dinleyicilerine hikâyeler anlatır. Meddah anlatışını, günlük yaşamdaki olaylar, masallar, destanlar, öyküler ve efsaneler oluşturmaktadır. Meddahın aksesuarları bir mendil ile bürünür. Sopası bastonun ibaresidir. Genellikle güldürücü, ahlakî ve edebî sonuç çıkarılacak hikâyelerine klipleşmiş "r'v'v'n-ý ahbar ve n'l' ve muhaddis'n-ý rüzgar böyle rivayet ederler ki" beklindeki sözbaşısı ile başlar, daha sonra kahramanları sayıp hikâyesini anlatır. Meddah hikâyesinin kahramanlarını kendi yöresinin dili ve üsluplarıyla konuşturan insandır. Meddah çok oyunculu bir tiyatro eseri olarak tek sanatçısı, oyuncusu konumundadır. Okumanın gelişmediği, dinlemenin rahatlığı zamanlarda Osmanlı Sarayında, kasabalarda, Ramazan gecelerinde, sünnet düğünlerinde, kahvehanelerde bu sanat sürdürüldü. Bu sanatın günümüzdeki uzantısı şovmenlerdir.

Pantomima; Jest ve mimiklerle sergilenen sözsüz eserlerdir. İnsanlara olmayan bir şeyi varmış gibi gösterir. Türkiye'ye bu sanatı tanıtan kişi Ermiş Dincer'dir. <http://www.kapidag.com/sys/images/fbfiles/images/Pantomime.jpg>

Vodvil

Gönderen : Aktrist - 11/11/2007 18:44

Vodvil Nedir?

Tiyatroda komedinin alt türlerinden biri olan vodvil in (vaudeville) kelime olarak voix de ville ya da voice of the city den geldiğine dair uzlaşmaya varılmıştır. Bu sözcüklere dair açıklama ise bizi şehrin sesi anlamıyla karışık karışıya getirir. Vodviller, ortaya çıkmasıyla ve ticari gelişimle, dolayısıyla da burjuva sınıfıyla yakından ilişkilidir.

18. yüzyılın Avrupa tiyatrosuna getirdiği en büyük yenilik yükselmeye başlayan orta sınıf için üretilen burjuva oyunlarıdır. Bu türün Fransada Diderot, Almanya da ise Lessing in yaptığı rahatlıkla söylenebilir.

Orta sınıfın tiyatrosu, ahlakçı yaklaşımıyla Rönesans öncesi dinsel tiyatroyu anımsatıyordu. Ancak konularını aile yaşamını ve duygusal yanı ile de bu oyunların modern bir ruhu vardı. İngiltere de Georg Lillo nun 1731 yılında kaleme aldığı, The London Merchant; or The History on George Barnwell (Londra lı Tüccar ya da George Barnwell in Öyküsü) oyununda ilk defa orta sınıfın kişilere yer verilmiş, böylece bir orta sınıf trajedisi yaratılmak istenmiştir. İtalya da ise, Vittorio Alfieri nin oyunlarında eski yunan mitoloji kahramanlarının ve günlük yaşamının içinin güncel orta sınıfın tutkularıyla doldurulduğu göze çarpar. Bu dönemde İngiltere de çok Avrupa ülkesinde, komedi varlığına opera ile sürdürmüştür. 1728 de İngiliz pair John Gay i üne kavuşturan The Beggar s Opera (Dilenciler Operası), popülerliğini yıllarca korumuş bir başarılı komedi idi. Dilenciler Operası nın orta sınıf ahlakını alaya aldığı ve bu yıllarda Fransa da Nivelle de La Chausee'nin, acıkmış komedileri bugünün bulvar tiyatrolarının, dolayısıyla vodvillerin ilk örnekleriydi. Özellikle Fransa da komedi sırtını müzikallere ve popüler şarkılara yaslıyordu. Müzikli danslı oyunlarla birlikte, beklenmedik olaylar, maddi çıkar ilişkilerinin arka planını oluşturduğu yanlış anlaşılmalara, karmakarışık ilişki konuları alan komedilerin ilgisini çekmeye başladı. İngiltere de Richard Steele nin oyunlarını, Fransa da Nivelle de La Chaussee ile aynı yıllarda yazmasına karşılık, vodvillerin kökeni hep Fransa olarak bilindi. Bu nedenle de vodvil İngiltere de uzun yıllar Fransız Farsı olarak nitelendirildi.

19. yüzyılda ise romantizmin rüzgarı, özellikle Almanya da tiyatro alanında iddialı bir romantik tiyatro okulunun ortaya çıkmasıyla başladı. Romantizmle birlikte tarihsel oyunlar ön plana çıkarsa da, artık orta sınıf ahlakı rahatça ele alınabiliyordu. Bu da, daha önceki türlerin burlesk, burletta (başarılı fars) ve vodvilin seyirci tarafından beğeniyle izlenmesine yol açtı. Gerçekçi akımın hakim olduğu yıllarda ise, Eugene Scribe karakter gelişiminden çok entrikaya uyarak yazdığı için "iyi kurulu oyun" olarak adlandırılan 400'e yakın yapıyla Paris sahnelerinde geniş bir seyirci kalabalığı toplayabildi. Eugene-Marin Labiche aynı yöntemi fars türüne uygular. Scribe'in bir öğrencisi Victorien Sardou da oyunlarının yüzeyselliğine karşın ünlü oyuncu Sarah Bernhardt'ın oyunculuğuyla yararlanabildi. Scribe de, Labiche de, Sardou da toplumsal gerçekliğin ön plana çıkartıldığı yıllarda, binlerce seyirciye ulaştırılan 1800 lü yılların ortası vodvillerin revaçta olduğu yıllardır. Amerika da bile Tony Pastor 1865 yılında New Jersey de bir vodvil tiyatrosu kurmuş, Amerikan seyircisi de bu komedi türüne uzak kalmamıştır.

Komedinin bir alt türü olan vodvillerde, komediye ait bir çok özellik bulunur. Vodviller mutlu sonla bitenler ya da olayların kaynaklandığı temel sorunsal bir şekilde açığa çıkar. Oyun kipleri ise genellikle ayrıntılı olarak açıklanmış karakterler değil, öne çıkartılmış kalın çizgili tiplerdir. Komediya kiplerinin eylemi ise tepkiseldir, oyun kiplerinin tipik özelliği ya da oyun kurgusunun temel olarak yer alır.

Sıkı dokulu olan vodvillerde, olaylar kurgulanırken üst üste düğüm atılmasına, konunun hiçbir zaman çözüme ulaşamayacağı yaratılmasına çalışılır. Olayların akışı öyle hızlı ilerler ki, final de birdenbire gerçekleşir. Olaylar birbirini neden - sonuç bağlarıyla de bile, bu bağlantılar her zaman bir oyun mantığı taşırlar. Böyle bir kurgulamada yaşamın mantığı aranmaz. Akıldışı abartılı yinelemeler, parçalanmalar, rastlantılar oyunun gereği olarak kabul görür. Oyun kipleri de ya kalın çizgili tipler ya da görevleri kurmacaya yardımcı etmek olan figürlerdir. Onlarla özdeşlik kurmak zordur. İlk yazılan vodvillerde toplumsal sorunlara, yaşamın gerçeklerine ayna tutmak gibi yaklaşımlar yoktur.

Yirminci yüzyıl başında Amerika da film endüstrisinin gelişimine köprü olarak vodviller seyirci karşısına çıktı. Tiyatro sahnelerinde seyirci karşısına çıkan kimi ünlü vodvil oyuncular da beyaz perdede de yüzlerini gösterdiler. (Buster Keaton, Marx Brothers , Groucho, Chico, Harpo, Zeppo, Gummo kardeşler), Edgar Bergen, Al Johnson un en ünlüleri oldukları rahatlıkla söylenebilir. Sessiz filmlerde, özellikle Charlie Chaplin in filmlerinde aşık ve kadınlara ilişkin komik unsurlarla birlikte toplumsal eleştirilerin ele alınması vodvillerde toplumsal eleştirinin de yapılabileceğini gösterdi.

Yirminci yüzyılda toplumsal eleştiri veren, yanlışları yeren vodvillerin sıkıyla kaleme alınmasının Chaplin filmleriyle sıkı ilişkisi vardır. Ancak toplumsal eleştiri vodvillerde örtük bir biçimde verilir. Oyunun dinamiklerine, oyunun keyfine engel olmayacak biçimde tasarlanır.

Kimi eleptirmerler sinema endüstrisinin gelişmesi ile vodvil türünün tarihe karıştırdığı dile getirseler de, bu türün orta sınıfta tutulmakta olduğu söylenebilir <http://www.kapidag.com/sys/images/fbfiles/images/vodvil.jpg>